

Sygn. akt V CSK 149/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M.D. i J.D.

przeciwko X.D.

o zachówek,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany X.D. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 października 2016 r., którym oddalono jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 3 listopada 2015 r., zasądzającego od niego na rzecz powódek – J.D. i M.D. kwoty po 90 000 zł tytułem zachowku.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one

rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. By spełnić to wymaganie konieczne jest pełne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Wymaganie to uzasadnione jest okolicznością, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 993 w zw. z art. 1000 § 1 k.c. w zakresie zawartego w nich pojęcia darowizny podlegającej zaliczeniu do spadku.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego wskazania, które przepisy mają być poddane wykładni Sądu Najwyższego. Konieczny jest również opis wątpliwości związanych z wykładnią powołanych przepisów, polegający na zarysowaniu możliwych sposobów jej dokonania, wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawieniu własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie należy również,

choćby przykładowo, wskazać orzeczenia, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15; z dnia 27 listopada 2015 r., IV CSK 330/15 - nie publ.), przy czym nie chodzi tu o rozbieżności w wykładni pomiędzy sądem pierwszej i drugiej instancji, które orzekały w danej sprawie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13, nie publ.). Jeżeli jednak Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, brak jest interesu publicznego w przyjęciu takiej skargi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II UK 515/13; z dnia 16 lipca 2013 r., II UK 142/13 - nie publ.).

Skarżący nie uczynił zadość powyższym wymaganiom. W jego wywodzie brak jest zarysowania przeciwstawnych stanowisk dotyczących wykładni pojęcia darowizny we wskazanych przepisach, w konsekwencji nie przytoczono również rozbieżności faktycznie występujących w judykaturze lub w literaturze prawniczej. Przede wszystkim zaś należy wskazać na bardzo kazuistyczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, odniesione wyłącznie do realiów niniejszej sprawy. Skarżący nie wykazał zatem uniwersalności zasygnalizowanego problemu dla rozwoju orzecznictwa sądów powszechnych i Sądu Najwyższego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.